

Kabinetsreactie op het korte termijn advies van de taskforce Ondersteuning Optimale Inzet Zorgverleners, aangeboden op 21 januari 2021

Actielijn 1: Ontzorgen van zorgprofessionals.

De Taskforce stelt voor dat werkgevers hun zorgprofessionals zoveel mogelijk ontlasten, door bijvoorbeeld het aanbieden in regionaal verband van parkeergelegenheid, huisvesting, vervoer, kinderopvang en ondersteuning bij mantelzorg. Het kabinet deelt het oordeel van de Taskforce dat deze mogelijkheden zoveel mogelijk moeten worden benut, opdat zorgprofessionals in staat worden gesteld meer uren te werken tijdens crisispieken. Aan sociale partners is gevraagd om op korte termijn uiteen te zetten wat zij gaan doen om dit te bevorderen. Het kabinet denkt daarbij bijvoorbeeld aan het stimuleren van gezamenlijke inkoop in landelijk of regionaal verband en wil dat faciliteren met expertise. Daarnaast zullen de zorgarbeidsmarktregio's goede voorbeelden ophalen en deze te vertalen naar zo concreet mogelijke acties en verspreiden onder zorgorganisaties, sociale partners en anderen.

Actielijn 2: Zorgverleners met Long COVID

We zijn de zorgverleners die zich tijdens de eerste fase van de pandemie, toen nog veel onduidelijk was over het virus, hebben ingezet voor de zorg voor COVID-patiënten daarvoor zeer erkentelijk. Het is schrijnend dat zij mogelijk als gevolg van die inzet langdurig ziek zijn geworden. De leden Hijink en Van der Plas¹ dienden reeds een motie in over zorgverleners die in de eerste coronagolf COVID hebben opgelopen en daardoor langdurig ziek zijn geworden. Ik heb in reactie daarop aangegeven dat het kabinet reeds verkent of het mogelijk is werkgevers op een uitvoerbare manier te ondersteunen om die zorgprofessionals voor de zorg te behouden.² In dat kader heeft de minister voor Langdurige Zorg en Sport gesprekken met zorgmedewerkers met Long COVID klachten en sociale partners, alsook met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het UWV en DUS-i over de ondersteuning van werkgevers in hun verantwoordelijkheid ten aanzien van herstel en re-integratie. Ook is zij conform de toezegging in het debat van 20 januari jl. met een aantal zorgverleners in gesprek gegaan. Dat indrukwekkende gesprek heeft meer inzicht gegeven in de situatie waarin zij zich nu bevinden en de impact die dat op hun leven heeft. Zoals in eerdergenoemde brief reeds aangegeven streven we ernaar uw Kamer in de volgende COVID-brief nader te informeren over de mogelijkheden werkgevers de bedoelde ondersteuning te bieden.

Actielijn 3: Bekwaam is bevoegd

Het kabinet is een voorstander van het anders organiseren van het werk als de omstandigheden daarom vragen. Zorgprofessionals inzetten op taken waarvoor zij bekwaam zijn, alsmede het achterwege laten van overbodige accreditaties is daar een voorbeeld van. Behoudens de veertien voorbehouden handelingen zoals beschreven in de Wet BIG, is voor het gros van de zorgtaken niet wettelijk gereguleerd wie wat mag doen. Zorginstellingen hebben dus de ruimte om de zorg anders in te richten en anders gekwalificeerde professionals in te zetten op bepaalde zorgtaken, mits zij bekwaam zijn. Dat gebeurt in de praktijk ook al. Ik zal de NVZ, NFU, Actiz, VGN, de Nederlandse GGZ, en V&VN vragen om goede ervaringen te delen in dit kader, zodat die voorbeelden snel gemeengoed

¹ Tweede Kamer, 2021-2022, 25 295 nr. 1754.

² Brief d.d. 28 januari 2022, kenmerk 3315106-1024017-MEVA.

kunnen worden. Ook de IGJ is bereid met bestuurders van zorginstellingen mee te denken hoe de zorg in deze tijden van crises anders georganiseerd kan worden.

Actielijnen 4 en 5: Investeer in combibanen en regionaal werkgeverschap

Het kabinet deelt de analyse van de Taskforce dat combibanen (zowel binnen zorgorganisaties als tussen zorgorganisaties in de vorm van regionaal werkgeverschap) kunnen bijdragen aan extra capaciteit bij crisispieken. Het gaat bij combibanen bijvoorbeeld om zorgprofessionals in onderwijs-, management- en onderzoeksfuncties die bij kunnen springen in de directe zorgverlening wanneer dat nodig is. De zorgarbeidsmarktregio's zijn gevraagd om goede voorbeelden op te halen, te analyseren en te verspreiden. Daarnaast gaat het kabinet nog een stap verder: met subsidie voor scholing van deze mensen. Hiermee kan personeel worden bijgeschoold tijdens niet piekmomenten, zodat ze direct inzetbaar zijn wanneer dat nodig is. Hiervoor stelt het kabinet 4 miljoen euro beschikbaar in 2022. De Stichting Het Potentieel Pakken zet zich al langer in voor contractuitbreiding in de zorg en heeft zodoende ook ervaring hoe je verschillende werkzaamheden kunt combineren. Zij zullen kansen en uitdagingen rondom combibanen in kaart brengen en informatie en interventies gericht op combibanen inzetten in de bestaande aanpak en materialen.

Daarnaast wil het kabinet een impuls geven aan gezamenlijk regionaal werkgeverschap. Het gaat daarbij om het op verschillende manieren ondersteunen van initiatieven gericht op het opzetten van gezamenlijke flexibele pools (van eigen medewerkers), gezamenlijke roostering en het opzetten van een platform waar vraag en aanbod samen komen. Er zijn goede voorbeelden, maar het komt nog niet overal voldoende van de grond. Het kabinet stelt 4,5 miljoen euro beschikbaar om regionaal werkgeverschap te bevorderen in combinatie met het ontzorgen van zorgprofessionals (actielijn 1) en combibanen.

Actielijn 6: Optimaliseren van toegankelijkheid tot de zorgsector

Het kabinet vindt het belangrijk dat mensen die in de zorg willen werken, precies weten waar ze zich kunnen melden en goed worden voorgelicht wat hun mogelijkheden zijn. In de vorige kabinetsperiode werd hiervoor al een aanpak ontwikkeld, bestaande uit de website www.ontdekdezorg.nl met het daaraan gekoppelde landelijk telefoonnummer, de vacaturesite (www.ontdekvacaturesinzorgenwelzijn.nl) en een landelijk dekkend netwerk van regionale contactpunten. Het kabinet heeft RegioPlus gevraagd om samen met sociale partners en andere partijen te bezien hoe mensen die geïnteresseerd zijn in werken in de zorg, nog beter naar begeleid kunnen worden. Bijvoorbeeld door – daar waar dat nog niet gebeurt – verbinding te leggen met de regionale mobiliteitsteams en de werkgeversservicepunten van het UWV. De minister voor Langdurige Zorg en Sport gaat daarover op korte termijn met de zorgarbeidsmarktregio's en sociale partners in gesprek. Voor het optimaliseren van de toegankelijkheid tot de zorgsector stelt het kabinet 0,5 miljoen euro beschikbaar bovenop de bestaande middelen hiervoor.

Actielijn 7: Stroomlijnen inzet zorgondersteuners

Het kabinet onderschrijft deze actielijn en ziet de inzet van zorgondersteuners graag breder opgepakt binnen de sector. In de praktijk zijn er al verschillende goede voorbeelden, soms ook mede mogelijk gemaakt door de subsidieregeling Coronabanen. De zorgarbeidsmarktregio's zijn gevraagd deze goede voorbeelden op te halen, te analyseren en te verspreiden. Daarnaast heeft de minister

voor Langdurige Zorg en Sport aan de branches gevraagd om op korte termijn een beperkt aantal functieprofielen voor zorgondersteuners op te stellen, die onder meer toepassing vinden in de derde tranche van de subsidieregeling Coronabanen in de Zorg. Het kabinet wil samen met sociale partners nagaan hoe de profielen landelijk kunnen worden uitgedragen. Hiervoor stelt het kabinet 0,5 miljoen euro beschikbaar.

Actielijn 8: Stroomlijnen inzet zorgreservisten

Het kabinet ondersteunt de aanbeveling van de taskforce om de inzet van zorgreservisten te stroomlijnen. Met Extra ZorgSamen – trekker van het initiatief www.nationalezorgreserve.nl – is daarom afgesproken dat zij een landelijke voorziening inricht die zorgdraagt voor het stroomlijnen van de administratie bij de inzet van zorgreservisten. Concreet gaat het om de screening, de inroostering, de arbeidscontracten en de afrekening met de zorginstellingen door middel van een matching- en betalingsplatform met dashboard.

Bijlage 2 Budgettaire plaatje kabinetsreactie 1^{ste} advies Taskforce

Maatregel	Kosten
Maatregel 2: Long-Covid	38,5 mln euro
Maatregel 3: Bekwaam is bevoegd	-
Maatregel 1/4/5: Investeer in een harmonicabeweging met combibanen en regionaal werkgeverschap en regionaal ontzorgen van zorgprofessionals	8,5 mln euro
Maatregel 6: Optimaliseren v/d toegankelijkheid tot de zorgsector	0,5 mln euro
Maatregel 7: Stroomlijnen van de inzet van zorgondersteuners	0,5 mln euro
Maatregel 8: Stroomlijnen inzet zorgreservisten	1 mln euro

Toelichting:

Ad 2: We wachten nog op cijfers van het UWV voor wat betreft de Q, maar op basis van algemene WIA-cijfers en eerder gegevens uit het onderzoek van FNV, gaan we voorlopig uit van circa 2500 zorgverleners die in aanmerking zouden komen. Het gaat om zorgverleners die ziek zijn geworden in de eerste golf dus tussen 1 maart en 30 juni 2020. Daarnaast denken wij aan een bedrag van gemiddeld 15 duizend euro per zorgverlener. Dit bedrag moet namelijk voldoende hoog zijn om werkgevers over de streep te trekken om mensen niet te ontslaan. Tot slot gaan we nu uit van circa 1 mln euro aan uitvoeringskosten. Dekking voor deze subsidie + uitvoeringskosten zou kunnen worden gevonden in de besparing op de instroom in de WIA.

Ad 1, 4 en 5:

- Voor de combibanen is een scholingsimpuls voorzien. We gaan uit van 5 duizend scholingstrajecten met een bijdrage van 800 euro vanuit VWS, dus totale kosten van 4 mln euro.
- De stichting Het Potentieel Pakken gaat combibanen stimuleren door deze mee te nemen in haar activiteiten (o.a. informatiemateriaal aanpassen enz). Kosten hiervan bedragen circa 50-75 duizend euro voor 2022.
- Daarnaast willen we een impuls (circa 4,5 mln euro) geven aan regionaal werkgeverschap. Het gaat daarbij om het op verschillende manieren ondersteunen van initiatieven gericht op het opzetten van gezamenlijke flexibele pools (van eigen medewerkers), gezamenlijke roostering, het opzetten van een platform waar vraag en aanbod samen komen. Daarnaast worden de arbeidsmarktregio's gevraagd om goede voorbeelden op te halen met het regionaal ontzorgen van zorgprofessionals, deze te vertalen naar concrete acties en vervolgens te verspreiden onder zorgorganisaties, sociale partners en anderen die hierin een verantwoordelijkheid hebben. Er zijn 13 regionale werkgeversorganisaties die hiermee aan de slag moeten. We gaan uit van 300 duizend euro subsidie per regio en daarnaast nog circa 600 duizend euro aan overkoepelende programmakosten (o.a. communicatie, activiteiten rond wegnemen belemmeringen).
- In totaal gaat het dus om circa 8,5 mln euro. Dit dekken we uit de 80 mln euro voor 2022 voor arbeidsmarktbeleid op onze begroting.

Ad 6: Activiteiten van de zorgarbeidsmarktregio's om mensen beter van werk naar werk te begeleiden (naar de zorg). Kosten circa 0,5 mln euro. Dit dekken we uit de 80 mln euro voor 2022 voor arbeidsmarktbeleid op onze begroting.

Ad 7: Het ophalen van voorbeelden van functieprofielen van zorgondersteuners, het gezamenlijke komen tot enkele landelijke functieprofielen en communicatie-activiteiten om deze profielen te verspreiden. Kosten bedragen circa 0,5 mln euro. Dit dekken we uit de 80 mln euro voor 2022 voor arbeidsmarktbeleid op onze begroting.

Ad 8: Stichting Extra ZorgSamen heeft een begroting gemaakt. Het gaat om 225 duizend euro aan incidentele opstartkosten (GDPR, T&C, overeenkomsten, Payroll, inrichten matching en betalingsplatform, aanmaken activiteiten en taken, inrichten betalingen, portaal & dashboarding, protocollen). Daarnaast nog zo'n 70 duizend euro per maand aan ondermeer het continue bijwerken van kwalificaties (bijvoorbeeld VOG/BIG controle), onboarding nieuwe reservisten, enz. Uitgaande van start vanaf februari gaat het dus om $225 + (11 \times 70 \text{ duizend euro}) =$ circa 1 mln euro. Deze kosten zullen we dekken binnen de 10 mln euro voor Nationale Zorgreserve.